

Guia per a la creació
i manteniment d'un

PROJECTE DE BANC DE RECURSOS MANCOMUNATS

BARCELONA
RECIRCULA

Guia elaborada per:

Una iniciativa de:

**Banc de Recursos Mancomunats de Ciutat Vella,
Fundació prevenció residus i consum, Nusos Cooperativa,
RestartersBCN i Tarpuna SCCL.**

Setembre del 2021

Reconeixement – No Comercial – Compartir igual (CC BY-NC-SA)

Aquesta llicència no permet un ús comercial de l'obra original ni de les possibles obres derivades, i la distribució d'aquestes obres derivades s'ha de fer amb una llicència igual a la que regula l'obra original.

ÍNDEX

PRESENTACIÓ DE LA GUIA	4
ELS BANCOS DE RECURSOS MANCOMUNATS	5
1. Context i filosofia	6
2. Característiques bàsiques i altres iniciatives similars	6
3. Experiències arreu del món	7
4. El Banc de Recursos Mancomunats de Ciutat Vella	7
COM REPRODUIR UN PROJECTE DE BANC DE RECURSOS MANCOMUNATS	10
1. Impuls	11
1.1. Exploració del territori	11
1.2. Explicitació de la missió i els valors	12
1.3. Establiment d'aliances	13
1.4. Identificació de la comunitat o primera crida per començar a crear-la	13
2. Definició del projecte	14
2.1. Definició del grup motor	14
Qui som?	15
Com ens organitzem?	15
2.2. Recursos humans: personal contractat - voluntariat	15
2.3. Aspectes econòmics	16
Recursos necessaris	16
Fonts de finançament	16
Pressupost	17
3. Aspectes legals	17
Forma jurídica del Banc Recursos	17
Contractació d'assegurances	18
Gestió de dades personals	18
3.1. Model de governança i presa de decisions	18
3.2. Comissions i dinàmiques de treball	19
3.3. Programari per a la gestió	19
3.4. Comunicació	20
Identitat visual	20
Pla de comunicació	20
MANTENIMENT I AVALUACIÓ DEL FUNCIONAMENT	21
1. Manteniment de l'activitat	22
2. Dinamització de la comunitat	22
3. Avaluació i difusió de l'impacte	22
ANNEXOS	24

PRESENTACIÓ DE LA GUIA

L'objectiu d'aquesta guia és fer la descripció d'un projecte de Banc de Recursos Mancomunats per tal que, de manera breu i concisa, qualsevol lector/a pugui:

- Entendre el context, l'origen i la motivació del projecte de Ciutat Vella.
- Conèixer com reproduir un projecte similar.
- Conèixer com mantenir el projecte.

ELS BANCOS DE RECURSOS MANCOMUNATS

Un Banc de Recursos Mancomunats és un espai on s'hi concentren diversos materials i recursos que poden ser d'interès per a la comunitat en general o per a algun sector concret d'aquesta; com ho poden ser cadires i taules per a esdeveniments comunitaris, projectors, equips de so, material de dinamització...

Aquest tipus de projectes es configuren amb una lògica d'economia circular i d'enfortiment del territori, doncs amb la mancomunitat de recursos s'afavoreix l'optimització dels materials: totes les entitats que conformen la comunitat comparteixen i poden fer ús dels recursos sense cost. El Banc pot disposar de Recursos propis i les entitats, institucions o empreses que pertanyen al seu ecosistema, poden posar a disposició de la resta, recursos d'interès comunitari que pertanyen al seu inventari. En relació al marc de l'economia circular i d'enfortiment territorial, a banda de la mancomunitat de materials i recursos es pot crear una xarxa de reutilització com a mesura complementària a la mancomunació. En aquest sentit podem trobar-nos amb dos situacions: una en la que els recursos a reutilitzar siguin d'interès per al Banc i per tant passen a formar part del seu inventari i de la mancomunació, i una altra en el cas que no siguin interessants per a mancomunar-los però que sí que poden tornar un altre lloc on allargar el seu ús.

Alhora, que un projecte d'aquest estil és una potencial línia de desenvolupament econòmic –en paràmetres d'Economia social i solidària– que ens pot permetre treballar una línia d'ocupació i inserció laboral de joves (o d'altres col·lectius) a través del treball generat en el d'esdeveniments amb els propis materials. En aquest sentit, quan les entitats necessiten un material del Banc el poden venir a recollir i deixar sense cap cost, però si les entitats necessiten el servei de transport i muntatge, el servei té un cost amb el que es contracta a joves del territori. A més a més, aquest tipus de servei, coincideix amb una necessitat de l'Administració que pot ser coberta pel propi projecte, generant uns excedents econòmics que garanteixen el conjunt de despeses bàsiques de la mancomunació: emmagatzematge, manteniment dels recursos, coordinació, comunicació,...

1. Context i filosofia

El context en què es configura aquest estil de projecte és d'arrelament territorial i de desenvolupament comunitari. És necessari disposar d'un territori amb pràctiques de cooperació i de treball en xarxa, que ajudin a enfortir el sentiment de comunitat i pertinença. O, si més no, que aquestes dinàmiques i estructures comencin a fer-se un espai en l'imaginari dels diferents agents que conformen la comunitat (agents econòmics, agents públics, entitats del tercer sector, entitats públiques, treballadores, veïnes...).

La filosofia que emmarca el projecte és la d'un desenvolupament local sostenible i la de la consecució d'un territori socialment responsable:

Desenvolupament local sostenible: treballar per a la dignificació de la vida de les persones que hi viuen, fer emergir l'economia submergida, donar propostes de desenvolupament econòmic que busquin una proposta de consum i producció amb una mirada crítica i alternativa. També la generació d'ocupació per a joves en situació de risc o de treball no regulat. Acompanyament en el desenvolupament d'un itinerari formatiu o d'inserció laboral a través d'una primera experimentació.

Territori socialment responsable (TSR): busca l'equilibri local entre els aspectes econòmics, socials, ambientals i culturals, amb l'objectiu d'aconseguir una millor qualitat de vida per als seus habitants i la resta d'agents implicats, mitjançant un sistema de governança participativa. Les característiques del territori són una oportunitat única per avançar cap a un model de desenvolupament integrat, corresponsable i sostenible. En un TSR s'intenta implicar a les administracions públiques, les empreses, les entitats no lucratives, els centres d'ensenyament i d'altres agents per tal de treballar tots plegats per aconseguir, de manera corresponsable, un territori més sostenible i socialment inclusiu. Tots els organismes i la ciutadania d'aquest territori (barri, ciutat o comarca) s'impliquen per tal de millorar el seu entorn social i ambiental, comprometent-se a treballar de manera conjunta i activa.

Per a poder treballar en aquest marc és necessària la dinamització comunitària territorial com a metodologia que facilita la proposta i realització d'actes de caràcter comunitari que ocupin l'espai públic i generin alhora un espai de trobada entre veïnes i entitats del territori.

2. Característiques bàsiques i altres iniciatives similars

Un Banc de Recursos Mancomunats es pot caracteritzar de la següent manera:

- Arrelat al territori
- Base publico comunitària
- Espai de formació i experimentació laboral per a joves
- Potenciador de la comunitat

- Mancomunitat de recursos en cessió lliure
- Equip de treball dinàmic, amb perfils diversos i que genera oportunitats de creixement i transformació.
- Captador d'oportunitats.

3. Experiències arreu del món

La socialització o mancomunació de recursos és una acció aplicada al llarg de la història, tant en allò públic com privat en tots els països del món. Trobem exemples nacionals i internacionals en molt moments actuals i passat sobre mancomunació de serveis o recursos, que constitueixen una via per garantir en molts moments la igualtat d'oportunitats. Resulta una filosofia que aplicada a diferents tipus de béns o serveis generen infinites possibilitats de projectes.

Per tal d'inspirar la creació i constitució del Banc de Recursos Mancomunats de Ciutat Vella es va anar a buscar d'altres experiències innovadores, com és el cas de la Fundació l'Esperanzah al Prat, el CRAJ de Barcelona, la Biblioteca de les Coses de Sant Martí o la fundació Banc de Recursos.

De la Fundació l'Esperanzah se n'extreu tot allò més relacionat amb la gestió cívica i comunitària. Gràcies al Festival l'Esperanzah s'ha pogut constituir la fundació, que treballa per a l'enfortiment comunitari.

L'experiència del CRAJ (centre de Recursos per a les Associacions Juvenils de Barcelona) és d'ajuda a l'hora d'encetar el funcionament logístic del projecte, sobretot en matèria de mancomunació i préstec. Elles ens expliquen com funcionen –sol·licituds a través de formulari- i la seva taula de preus ens serveix de referència per a possibles préstecs o lloguers.

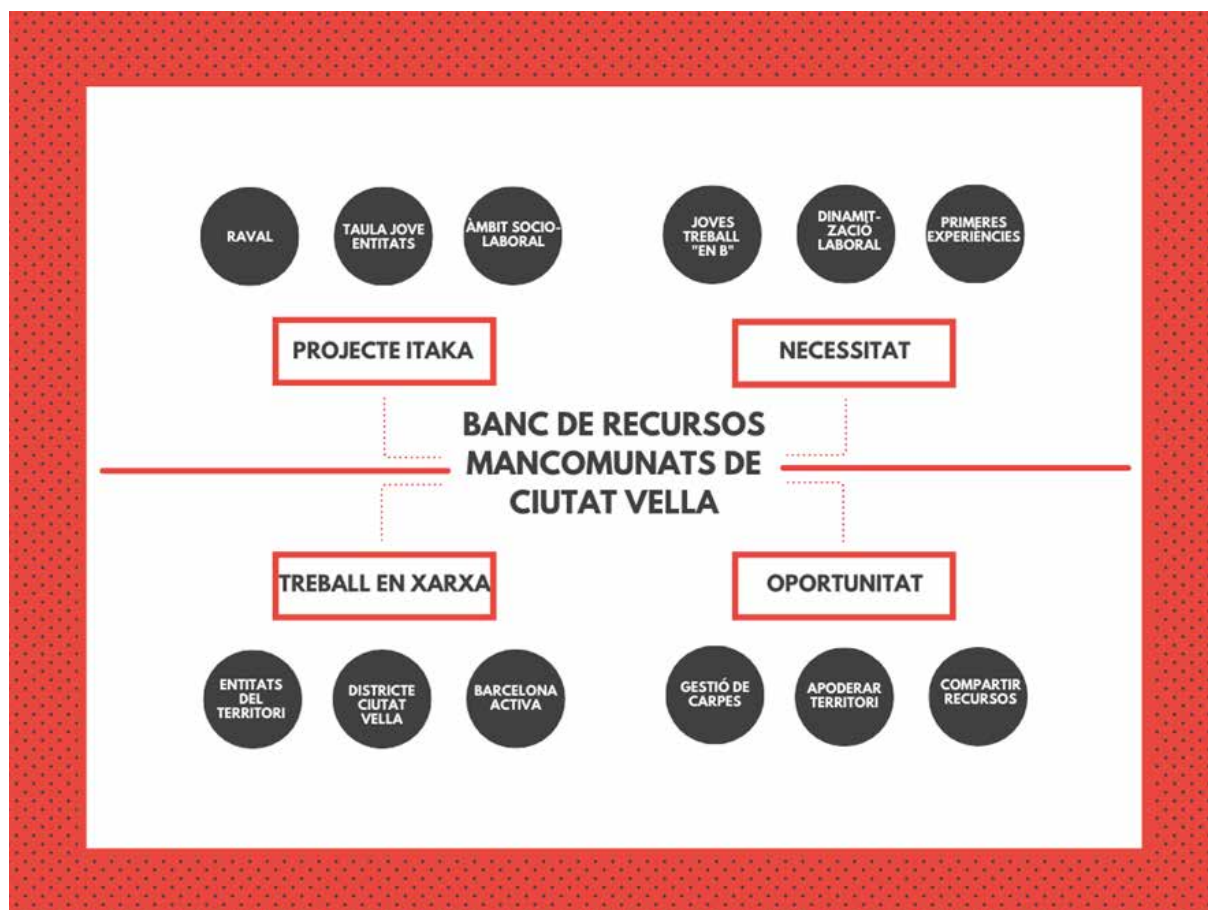
4. El Banc de Recursos Mancomunats de Ciutat Vella

El Banc de Recursos Mancomunats de Ciutat Vella (BRMCV) és una iniciativa publico-comunitària, impulsada al 2017 conjuntament pel:

- Districte de Ciutat Vella,
- Barcelona Activa en el marc del Pla de Desenvolupament Econòmic,
- Foment de Ciutat en el marc del Pla de Barris Raval Sud – Gòtic Sud i
- Projecte Itaka al Raval: projecte de treball en xarxa-comunitari coordinat de manera conjunta per diverses entitats socioeducatives del territori, que treballen itineraris comunitaris d'experimentació i d'inserció laboral de joves.

I té un triple objectiu:

1. promoure l'ús compartit de materials per part del teixit comunitari del territori, a partir de la captació, la cessió lliure i el préstec;
2. crear oportunitats d'inserció ocupacional per a joves a partir de les potencialitats del territori i
3. evitar el malbaratament de recursos a partir del reciclatge i la reutilització.

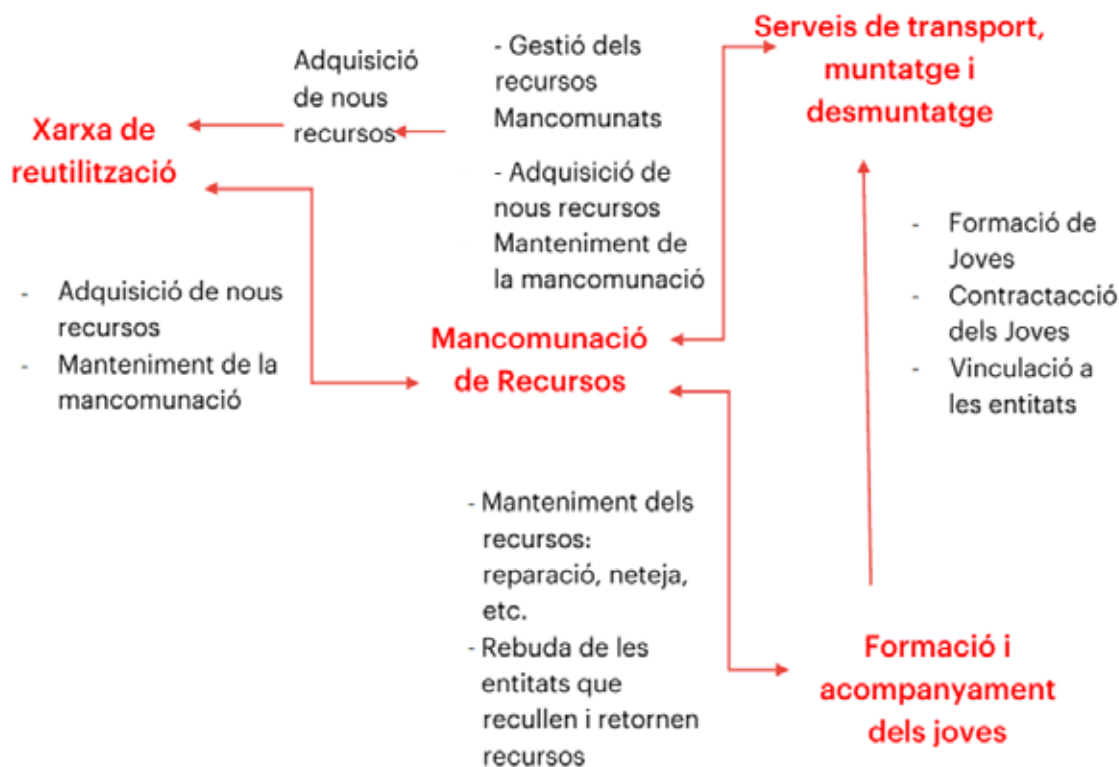

És una aposta per posar en pràctica noves formes d'ús i de propietat dels recursos, així com promoure la cooperació, la mancomunitat de materials i l'aprofitament d'aquests.

El Banc de Recursos Mancomunats de Ciutat Vella és un espai obert a totes les entitats i col·lectius del districte, on tothom pot compartir i utilitzar els seus recursos, fomentant així el treball en xarxa i l'ús eficient i sostenible dels recursos.

El Banc de Recursos Mancomunats de Ciutat Vella es mou doncs sota els valors de la intercooperació, l'economia col·laborativa, la cessió lliure, l'ocupació de qualitat, l'economia circular de proximitat i la co-responsabilització dels agents del territori sobre recursos i oportunitats del mateix.

En el següent diagrama s'intenta explicar quines són les potes de treball del Banc de Recursos Mancomunats (en vermell), com s'interrelacionen entre elles i quines són les tasques o accions que se'n deriven.

A l'actualitat la part pública està participada pel Districte de Ciutat Vella, Barcelona Activa - Proximitat i Territori i Foment de Ciutat-Pla de Barris. La part comunitària és liderada per Impulsem SCCL, entitat que participa en les diferents taules de coordinació del territori i que treballa per propiciar la creació de sinergies entre el teixit comunitari i el conjunt d'agents socioeconòmics del territori, tals com la Xarxa Laboral del Raval o la Taula Jove.

El projecte camina cap a la consolidació mitjançant la cogestió entre els agents públics i comunitaris que l'impulsen, enfortint i mantenint els seus principals eixos d'activitat:

- La mancomunitat de recursos en cessió lliure
- La xarxa de captació i gestió de material
- Les primeres experiències laborals per a joves del districte
- Els serveis de suport a activitats culturals, comunitàries i comercials.

COM REPRODUIR UN PROJECTE DE BANC DE RECURSOS MANCOMUNATS

Per tal de reproduir un projecte de Banc Recursos Mancomunats cal començar per la base, i fent-se les preguntes adequades. Quin tipus de materials i recursos creiem que necessita el nostre territori? Saber al voltant de què volem generar la mancomunitat (si són taules i cadires, si també hi posem carpes, si hem detectat que el que més cal és material tecnològic...) ens ajudarà a dimensionar l'espai necessari de magatzem. Amb quines entitats podem compartir aquest projecte? Tenir localitzades d'altres entitats i agents amb qui compartir no només els recursos sinó també l'impuls del projecte ens ajudarà a definir l'aterratge d'aquest. Creiem que aquest Banc de Recursos Mancomunats pot generar llocs de treball? De quin perfil?

Entenem que reproduir un projecte com el del Banc de Recursos Mancomunats de Ciutat Vella pot ser quelcom complicat, doncs aquest és un projecte molt concret que neix en un territori específic on ja s'hi donen unes circumstàncies determinades per la forma de treballar pròpia dels agents comunitaris. Alhora és un projecte que ha gaudit molt de recolzament i suport a nivell polític (de discurs, missió i enfocament) i a nivell tècnic per part de les diferents administracions. Tant és així que sempre s'ha treballat en una taula de diàleg/grup motor on es comptava amb la participació de Barcelona Activa (en el marc del Pla de Desenvolupament Econòmic i direcció de proximitat), Foment de Ciutat (en el marc del Pla de Barris Raval Sud i Gòtic Sud) i del Districte de Ciutat Vella (en la línia de la direcció de Serveis a les Persones i Tècniques de Barri).

1. Impuls

Per tal de poder impulsar un projecte similar caldrà:

- Comprovar que la necessitat detectada sigui real i compartida per a totes les entitats del territori (assegurar-nos de que arribem a una mostra significativa amb la nostre anàlisi).
- Fer una prospecció d'oportunitats
- Dissenyar protocols de funcionament
- Fer un anàlisi DAFO (Debilitats, Amenaces, Fortaleses i Oportunitats).
- Desenvolupar aliances.

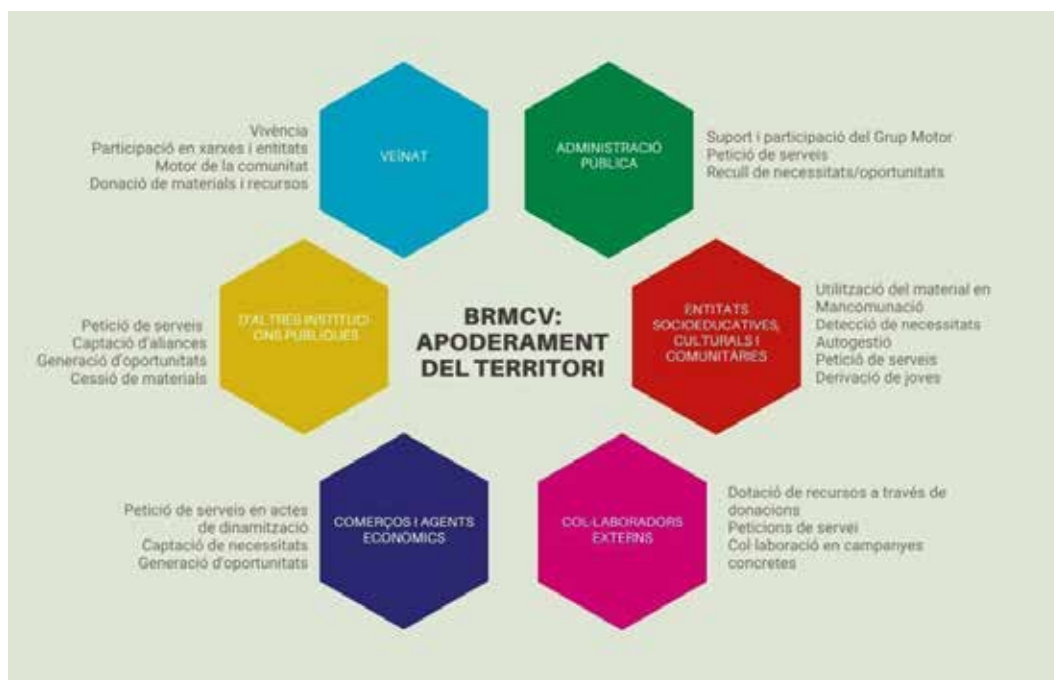
1.1. Exploració del territori

L'exploració del territori és més senzill fer-la des d'espais de coordinació entre entitats i serveis, doncs és una forma d'aprofitar xarxes ja generades i de canalitzar millor aquesta cerca.

Caldrà diferenciar entre diversos àmbits d'exploració:

- De necessitat de formació/acompanyament/ocupació de joves o d'altres sectors de la població del territori. Identificació d'agents clau, que per al BRMCV van ser l'aliança de diverses entitats socioeducatives en el Projecte Itaka (<https://projecteitaka.wordpress.com/>)
- Detecció de possibles aliances en qüestió d'espai i/o materials per a mancomunar. Iniciar la tasca d'inventari del què pot resultar útil i necessari al territori. En el cas concret de Ciutat Vella es va començar a treballar a partir de 20 carpes que tenia la Fundació tot Raval i es va fer una prospecció de materials propietat de les diverses entitats del barri i que podien ser d'ús comunitari (projectors, exposicions de fotos...).
- Estudi de possibles clients i de l'estat del mercat en qüestió. Es pot fer una cerca d'agents afins i un estudi de l'estat del servei de muntatge d'infraestructures efímeres per constatar que no existeixi cap projecte similar, i encara menys alguna empresa que ho faci amb els valors propis de l'economia social i solidària. També cal intensificar el diàleg amb l'Administració Pública per arribar al compromís de suport i encàrrec de serveis, per tal de potenciar el projecte.

1.2. Explicitació de la missió i els valors

Malgrat es pugui tenir clara quina és la filosofia que emmarca el projecte i el context que l'acompanya i bressola, el moment d'explicitar la missió i els valors del projecte és important de cara a definir, de forma intrínseca, el pla de treball o els espais on posarem més energies.

Els valors seran tots aquells que s'extreguin del treball de context i filosofia, tals com la circularitat d'objectes, la comunitat, solidaritat, la intercooperació, la sostenibilitat...

Per tal de poder definir la missió de forma compartida caldrà respondre a les següents preguntes: a qui ens dirigim? Quina funció volem que tingui el Banc de Recursos a la nostra comunitat? Quins són els eixos que volem treballar? Com ens organitzarem? El Banc de Recursos té ànim de lucre? Quins són els objectius pels quals treballa i com ho farà?

En el cas de Ciutat Vella, l'explicitació de la missió i els valors es treballà conjuntament amb el grup motor del projecte i s'arribà a la següent definició:

*"El Banc de Recursos Mancomunats és una iniciativa público-comunitària, impulsada conjuntament pel Districte de Ciutat Vella, Barcelona Activa, Foment de Ciutat- Pla de Barris Raval Sud – Gòtic Sud i el Projecte Itaka, que pretén donar servei a les entitats socials i culturals del districte mitjançant la captació, el **préstec i la cessió lliure de materials diversos** per a realitzar les seves activitats. És una aposta per posar en pràctica noves formes d'ús i de propietat dels recursos, així com per promoure la cooperació, la mancomunació i el reciclatge. És també una iniciativa econòmica al voltant del transport i muntatge d'infraestructures per esdeveniments, i una via per generar oportunitats formatives i ocupació de qualitat per als joves de Ciutat Vella.*

El Banc de recursos Mancomunats és un espai obert a totes les entitats i col·lectius de Ciutat Vella, on tothom pot compartir i cedir els seus recursos, fomentant així el treball en xarxa i potenciar sinergies.

El Banc de Recursos té com objectiu la gestió comuna de recursos i materials tant públics com privats. Aquesta gestió comuna implica una nova manera de fer basada en la gestió democràtica i la co-creació público-privada.

El model de governança és un aspecte clau del projecte i implica que totes les parts participin conjuntament en la presa de decisions.

A més a més, aquesta nova manera de gestionar els recursos comuns, implica l'estimulació de sinergies i col·laboracions entre el teixit associatiu del territori. El Banc s'ha de convertir en un espai de suport i referència per a entitats, veïns/es i sector cultural de Ciutat Vella."

1.3. Establiment d'aliances

La formalització de les aliances té lloc en diversos estrats, de manera anàloga a l'estudi del territori. Tot seguit es desglossen les que van resultar més importants en el cas de Ciutat Vella:

→ Aliança en l'àmbit de gestió i definició del grup motor.

Es passa per diverses etapes i fases. Es defineixen les tasques que desenvoluparà cada membre del grup motor, així com s'estableixen reunions mensuals periòdiques per avaluar potencialitats, debilitats i línies estratègiques. L'aliança entre les entitats del Projecte Itaka Fins a la signatura d'un conveni de cooperació interinstitucional o la creació d'una associació.

→ Signatura de contractes de cessió entre entitats, en el cas de material en que l'entitat propietària vulgui mantenir-ne la gestió i emmagatzematge però el posi a disposició del Banc de Recursos de forma puntual.

→ Signatura de contractes de donació de materials entre entitats i el Banc de Recursos per a l'ampliació del magatzem de recursos.

→ Aprovació de pressupostos i pagament de factures per al desenvolupament de serveis. Com a eix de traçar aliances amb d'altres agents que volen fer ús dels serveis del Banc de Recursos Mancomunats. Poder acordar una quantitat determinada de serveis per a cada agent al llarg de l'any permet dimensionar l'activitat del BRMCV i dotar-lo de certa dimensió econòmica.

1.4. Identificació de la comunitat o primera crida per començar a crear-la

La gestió i construcció de la comunitat requereix d'un treball i implicació diari encara que es tingui una base sòlida i una voluntat clara de voler dirigir-se a totes les entitats d'un territori. Cal tenir en compte que com més gran sigui el territori plantejat per al projecte, més fàcil serà que opcions i oportunitats s'hi generin, alhora que caldrà dedicar més esforços per a assegurar que el missatge i el concepte arriben a tothom.

Qüestions que ens ajudaran a detectar la comunitat del projecte a qui ens volem dirigir serà fer-se preguntes com: què té aquesta comunitat en comú? Comparteixen territori?

Comparteixen necessitats (a les que podem donar resposta d'una forma col·lectiva)?
Comparteixen una missió i valors?

Estratègies que podem traçar per a la constitució i enfortiment d'aquesta comunitat (un cop identificada) passen per involucrar les entitats diana al projecte. Entenent la diversitat de realitats entre elles, podem proposar el següent: des de demanar-los que aportin recursos i materials per al banc de recursos mancomunats, convidar-les a jornades de portes obertes i visites a l'espai (quan el tinguem) o proposar una metodologia de retorn comunitari per a la rebuda de donacions.

2. Definició del projecte

Un cop haguem treballat per a la creació de comunitat, tinguem clars els valors, la missió, la filosofia i el context del projecte, caldrà posar-nos a treballar per a la concreció i definició d'aquest.

2.1. Definició del grup motor

Per a l'exploració del territori i la identificació de les aliances per a treballar en l'impuls i definició del projecte és essencial comptar amb un grup motor que vetlli per al seu desenvolupament. És per això que és interessant poder aprofitar sinergies de treball comunitari en xarxa creades amb anterioritat, com són els projectes extrets de taules sectorials de territori (taula d'infància i joventut, espai de coordinació d'entitats de l'ESS, taula de prevenció de residus...).

Un cop detectades les possibles aliances en aquest pla, caldrà convocar reunions de desenvolupament clarament encarades a la constitució del projecte. Per tal de definir els perfils de participació i tasques es podria fer en comissions segons aquesta estructura.

- Logística i infraestructures: quins materials necessitem, on els aconseguim, de quin espai disposem. Vehicle o metodologia de transport.
- Formació i acompanyament en procés laboral a joves: anàlisi de possibilitats de contractació, disseny d'itineraris, disseny de formacions o cerca d'aliances en el camp.
- Gestió i aliances: estudi de la millor forma jurídica, contractació d'assegurances, contractació de l'equip tècnic, pla de treball amb les diferents entitats i institucions, establiment del tarifari per a serveis.

Caldrà concertar reunions de caire estratègic de forma mensual o quinzenal per vetllar pel desenvolupament dels acords i atendre possibles incidències.

En el cas del BRMCV, es va establir, de la següent manera, en el primer document de contextualització del projecte (juliol del 2019):

Qui som?

Qui lidera? El projecte està liderat per un conjunt d'entitats comunitàries i d'ens públics. Les entitats comunitàries s'agrupen dins del Projecte Itaka: Impulsem SCCL, AEI Raval, Colectic SCCL i Fundació Joan Salvador Gavina. Els ens públics són: Districte Ciutat Vella, Barcelona Activa i Pla de Barris Raval Sud i Gòtic Sud.

En conjunt, aquestes entitats i ens, impulsen i executen el projecte participant en diferents nivells de governança definits en el següent punt.

Qui participa? Hi participen diferents entitats socials i sense ànim de lucre, equipaments públics, serveis, entitats veïnals i comerciants. Existeixen diferents tipus de participació segons criteris i nivell de participació.

Com ens organitzem?

Actualment el projecte té tres nivells de participació:

- Taula executiva: Reunions en les quals participen les quatre entitats del Projecte Itaka (Impulsem SCCL, AEI Raval, Colectic SCCL i la Fundació Joan Salvador Gavina) i el tècnic de seguiment de Barcelona Activa. Dins d'aquestes reunions es plantegen i exploren diferents alternatives i com executar-les. És a dir, es decideix com procedir a implementar les decisions que s'han acordat als altres nivells de participació.
- Grup motor: Reunions en les quals participen Districte de Ciutat Vella, Foment de Ciutat, Barcelona Activa i les entitats del Projecte Itaka. Aquestes són reunions de seguiment en les que s'analitzen indicadors, es marquen objectius i es revisa el cronograma del projecte.
- Assemblees amb entitats, associacions i altres: Per últim, a curt termini està previst la creació d'un tercer nivell de participació. Aquest nou nivell ha de consistir en la realització d'assemblees obertes en les quals poden participar totes les entitats i/o associacions vinculades al Banc de Recursos Mancomunats de Ciutat Vella. Aquestes assemblees han de servir per definir els valors i el rumb del Banc, i per realitzar un seguiment conjunt.

A finals del 2019, aquest ordre de participació va canviar una mica amb la desarticulació del Projecte Itaka i algun altre canvi a nivell de relleu tècnic dins de cada òrgan participant. Les reunions mensuals de grup motor s'han seguit mantenint, enllaçant-les amb la feina duta a terme dia a dia, i de coordinació feta per l'equip d'Impulsem en una taula executiva quinzenal.

2.2. Recursos humans: personal contractat - voluntariat

Tal com s'ha anat exposant, el personal necessari per al desenvolupament del projecte anirà variant segons l'estadi del mateix. Tot i així, i tenint en compte que un dels eixos vertebradors del projecte és la creació de llocs de treball per a joves del territori, és essencial generar aquestes contractacions.

De la mateixa manera cal comptar amb una figura de coordinació des de l'inici del

projecte per a assegurar-ne el desenvolupament i manteniment. Aquesta ha de ser una figura tècnica, i és preferible que compti amb habilitats i competències de gestió i desenvolupament de projectes.

2.3. Aspectes econòmics

Recursos necessaris

Per tal de poder iniciar un projecte tal com el Banc de Recursos Mancomunats de Ciutat vella és necessari disposar de cert volum de material disponible per a ser mancomunat. Recordem que l'experiència del BRMCV va néixer amb 20 carpes que s'havia detectat que podien ser d'interès per a la comunitat.

També és necessari disposar d'un espai de magatzem per a guardar el material i el desenvolupament d'algun sistema de marcatge i reserva (a través d'un formulari web, per exemple) que caldrà treballar des d'una adreça de correu específica pel projecte. A mesura que vagi avançant el projecte, es podrà treballar en la creació d'un blog propi o pàgina web.

De la mateixa manera és important comptar amb un grup humà de treballadores amb interès i experiència en la tasca comunitària i amb habilitats pel que fa a la coordinació i gestió de projectes.

Fonts de finançament

Algunes de les fonts de finançament amb les que es pot comptar són:

- Subvencions
- Donacions privades per part d'altres agents
- Contractació dels serveis de transport, muntatge i desmuntatge per part d'entitats i agents del territori.
- Oferta de servei de lloguer, muntatge i desmuntatge de materials a entitats i agents de fora del territori.
- Contractes o licitacions de l'administració per a la prestació d'una quota de serveis.

Altres aportacions que no són purament finançament però que poden ser de gran ajuda podrien ser:

- Conveni de cooperació interinstitucional entre els òrgans del grup motor del projecte (sempre que aquest inclogui algun agent de l'administració pública).
- Donacions de material per part d'entitats i projectes del territori

Pressupost

El pressupost serà canviant segons la realitat de cadascun dels projectes. A continuació es proposa un esquema de partides econòmiques a tenir en compte per a la fase d'inici:

INFRAESTRUCTURES

- Lloguer d'espai i pagament de subministraments
- Vehicle
- Materials i recursos per a l'emmagatzematge
- Lloc web

RRHH

- Coordinació
- Auxiliars de serveis

INVERSIÓ

- Compra de materials i recursos segons necessitats comunitàries

MATERIAL FUNGIBLE

- Materials i eines de reparació i manteniment
- Recursos de papereria i documentació

SERVEIS EXTERNS

- Gestoria
- Assegurança
- Servei de transport (si s'escau)
- Disseny i desenvolupament web

A mesura que es vagi configurant el projecte segurament aquestes partides canviaran de dimensió i s'aniran adaptant al mateix projecte. Segons com es dissenyi la forma jurídica i la governança del projecte pot ser que s'estableixin estratègies de repartiment del cost en infraestructures (cessió del local, cessió de vehicles, servei de gestió...).

3. Aspectes legals

Forma jurídica del Banc Recursos

En termes generals, pot ser interessant la creació d'una associació que atorgui personalitat jurídica pròpia i que estigui constituïda per totes les entitats de base comunitària que formin part del projecte. D'aquesta manera, les responsabilitats socials i econòmiques derivades del projecte queden repartides de forma equitativa i horitzontal. Serà l'associació qui contracti les assegurances i al personal tècnic, cobri les factures dels serveis i demani les subvencions necessàries.

En el cas particular del BRMCV, aquest no té una forma jurídica per si mateix sinó que neix del projecte Itaka Al Raval, un projecte comunitari coordinat per quatre entitats del Raval: Impulsem SCCL, AEI Raval, Colectic SCCL i la Fundació Joan Salvador Gavina. Actualment, s'ha consolidat gràcies a la signatura del conveni de **cooperació interinstitucional**.

En aquests moments la contractació de l'estructura tècnica és assumida per part de l'agent comunitari Impulsem SCCL, que és també qui cedeix el seu NIF al projecte per tal de poder dur a terme totes les activitats jurídiques i contractuals necessàries.

Contractació d'assegurances

És un requisit indispensable que les entitats que volen fer ús del servei tinguin contractada l'assegurança pertinent per cadascuna de les activitats. En la majoria dels actes a la via pública es correspon a l'assegurança de responsabilitat civil de la mateixa entitat. També és convenient tenir una assegurança de responsabilitat civil i del local del propi Banc, per tal de quedar cobertes situacions en què en el transport o ús d'algun dels materials (sempre que fos de forma responsable i segura) una tercera persona es faci mal.

Gestió de dades personals

Tal com indica la Llei Orgànica 3/2018 (LOPD-GDD), es fa la gestió de dades personals des de l'entitat que gestiona tota la part tècnica i administrativa del projecte (Impulsem SCCL) i es segueixen les directrius establertes per la contractació de serveis externs experts en la matèria.

D'altra banda, el projecte compta amb una base de dades de contactes de les diverses entitats que han fet ús del Banc de Recursos d'una forma o altra al llarg dels anys, i d'aquesta manera (i amb el seu acord exprés de formar-ne part) es pot mantenir una relació més directa a nivell de correus electrònics.

3.1. Model de governança i presa de decisions

Per tal de generar un model de governança i presa de decisions que sigui operatiu i s'adapti a totes les complexitats del projecte caldrà diferenciar entre:

- Seguiment executiu: tot allò que comporta el dia a dia. Es plantegen i exploren diferents alternatives per a respondre a cada situació concreta, i com executar-les. És a dir, es decideix com procedir a implementar les decisions que s'han acordat als altres nivells de participació.
- Seguiment estratègic: anàlisi de l'activitat realitzada i dels límits i potencialitats del projecte; estudi de línies de desenvolupament i enfortiment del projecte; definició del pla de treball.
- Intercooperació i comunitat: espai obert i genèric a tots els actors entorn del projecte. Es proposa que sigui un espai on es validin les decisions preses en l'àmbit estratègic i de rendiment de comptes amb la comunitat. És l'espai on s'analitzen indicadors, es marquen objectius i es revisa el cronograma del projecte.

3.2. Comissions i dinàmiques de treball

GRUP MOTOR	EQUIP TÈCNIC	EQUIP OPERATIU
- Proximitat Barcelona Activa - Direcció Serveis Districte - Foment de Ciutat-PdB - Impulsem	- Coordinació del BRMCV - Dinamització Comunitària - Coordinació Impulsem	- 3 auxiliars de serveis (20 i 15h/set) - 1 oficial de serveis (20h/set) - 1 tècnic de so (12h/set) - Coordinació del BRMCV
→ Reptes estratègics → Contactes i visites institucionals → Anàlisi d'indicadors → Planificació estratègica	→ Reptes operatius → Contactes i visites territorials → Desenvolupament estratègic → Planificació operativa → Seguiment indicadors	→ Desenvolupament esdeveniments, valoració i propostes de millora → Gestió de magatzem i control d'estoc → Preparació i manteniment materials tècnics → Creació indicadors
Reunions mensuals	Reunions bisetmanals	Reunions setmanals

En les reunions del Grup motor s'analitzen reptes i estratègies per assolir-los. En el BRMCV s'està començant a treballar en comissions interinstitucionals per a poder focalitzar l'expertesa dels diferents agents en reptes sectorials.

3.3. Programari per a la gestió

Inicialment es pot començar a treballar a través d'un web blog i un enllaç a un formulari de Google per a la petició i sollicitud de materials. Si més endavant es disposa de capacitat d'inversió o d'ajuda tècnica, es pot fer una web específica i crear un sistema de gestió més específic.

En el cas particular del BRMCV, actualment es funciona amb un sistema híbrid entre una gestió de caire més manual a través de programari de fulles de càlcul per tenir un registre d'indicadors, horaris de l'equip, manteniment d'inventaris i planificació de serveis; i una pàgina web amb domini propi: www.recursosmancomunats.org, WordPress 5.5.1. en la què s'hi han instal·lat una sèrie d'extensions per a una major funcionalitat; totes les extensions instal·lades formen part de ventall d'extensions amb versió gratuïta de la comunitat WordPress, excepte l'extensió WooCommerce Bookings de la que se n'ha adquirit una llicència:

- Adminimize: s'utilitza per minimitzar els ítems del menú en l'usuari recursos mancomunats i així facilitar-ne la usabilitat.
- AddToAny Share Buttons: afegeix botons de compartició de continguts a les xarxes socials.
- Checkout Field Editor for WooCommerce: afegeix camps al Checkout del Woocommerce.
- Classic Editor: afegeix l'editor clàssic de WordPress en l'editor d'entrades per facilitar-ne la usabilitat.

- Contact Form 7: constructor dels formularis.
- Elementor: constructor de les pàgines.
- GDPR Cookie Consent: mostrar la política de cookies i l'avís que el lloc web compleix la Llei de cookies de la UE/GDPR.
- Loco Translate: traductor de cadenes del CMS i les seves extensions.
- ReCaptcha v2 for Contact Form 7: sistema anti-spam per als formularis.
- WooCommerce Bookings: sistema de reserves per a WooCommerce. *Versió completa adquirida amb llicència per a un sol lloc i amb un any d'actualitzacions.*
- Smart Slider 3: solució per al banner del web.
- Ultimate Posts Widget: giny per exposar els últims posts. Utilitzat en la portada.
- WooCommerce: sistema de comerç electrònic.
- WooCommerce Google Analytics Integration: integració de Google Analítics.
- WooCommerce PDF Invoices & Packing Slips: crea, imprimeix i envia per email factures en PDF i albarans per a WooCommerce.

3.4. Comunicació

Identitat visual

A nivell general, per a la reproducció d'un projecte similar, és interessant poder disposar d'una identitat visual pròpia, a poder ser, creada a través d'un procés participatiu dins la comunitat del projecte. En cas de no disposar de recursos per a contractar el servei d'una empresa especialitzada es poden iniciar processos comunitaris com un concurs de logotips. El color i la tipografia del projecte poden ser consensuats un cop es tingui un primer disseny de logotip.

La identitat visual del Banc de Recursos Mancomunats de Ciutat Vella va ser treballada amb una empresa especialitzada del territori i actualment disposa de logotip, color corporatiu, tipografia corporativa i recursos gràfics.

Pla de comunicació

El pla de comunicació del Banc de Recursos Mancomunats de Ciutat Vella es centra bàsicament a fer arribar la nostra activitat a les entitats del territori.

El BRMCV disposa de comptes a les xarxes socials Twitter (@recursosmancomunats) i Instagram (@mancomunats), des d'on es fa difusió de comunicacions referents a actes realitzats, ofertes laborals, programació de cursos, necessitats d'entitats...

A nivell més intern, es té una base de dades amb els correus de contacte de les diverses entitats del districte que fan ús del serveis del BRMCV a qui s'envien butlletins electrònics i correus-e informatius.

És interessant sistematitzar l'enviament de butlletins amb informacions genèriques sobre novetats al Banc de Recursos de forma mensual, així ens assegurem de mantenir-nos dins l'imaginari de les entitats que conformen la comunitat.

MANTENIMENT I AVALUACIÓ DEL FUNCIONAMENT

Per tal de garantir el funcionament del projecte cal referir-se i partir del document de bases/objectius/desenvolupament estratègic creat des del grup motor per saber cap on encaminar els esforços. Document on es pot planificar de forma anual quins són els objectius per cada línia de treball. Per exemple, assolir X noves entitats a la base de la comunitat, desenvolupar X moviments de cessió de materials, trobar-se amb X agents i institucions per mirar de contractar serveis.

És igual d'important i necessari començar a treballar amb protocols de funcionament i fluxgrames validats per tot el grup motor, així tothom comprèn la idiosincràsia pròpia del projecte a mesura que es va construint.

Alguns dels protocols que pot ser d'interès generar des de l'inici de l'activitat són:

- Fitxa d'entrades i sortides de material. Establiment de períodes màxims de cessió del material.
- Protocol de derivació de joves per a formacions i ofertes de feina. A quines entitats ens dirigim, quin perfil busquem, quins són els requisits.
- Protocol de funcionament de la xarxa de reutilització i gestió de donacions.
- Protocol en cas que un material torni malmès o que no torni.
- Protocol de funcionament dels serveis. En quins horaris oferim serveis, si s'estableixen unes condicions mínimes de contractació i el tractament d'incidències, entre d'altres.

Es pot consultar el format d'aquests documents als annexes de la guia.

1. Manteniment de l'activitat

Per tal de poder mantenir l'activitat del projecte cal, per una banda, saber amb quins recursos econòmics es compta per a la sostenibilitat dels eixos de mancomunació i de dinamització de la xarxa de reutilització (que no generen ingressos econòmics per si mateixos). També cal saber si disposem d'alguna subvenció o aliança amb administracions públiques que pugi cobrir-ho, o si s'extreu dels possibles beneficis obtinguts amb serveis de transport i muntatge.

D'altra banda, ens cal un pla de viabilitat econòmica del projecte que parteixi d'un anàlisi de possibles serveis a realitzar en una fase més iniciàtica, i on s'introdueixin mesures de perfeccionament i professionalització del servei per a poder anar fent-lo créixer.

És interessant doncs, poder comptar amb un anàlisi exhaustiu de definició d'objectius a mitjà/llarg termini, així com d'estratègies per arribar-hi:

- pla d'inversió i ampliació de recursos i materials
- estratègies d'enxarxament sectorial i territorial
- estudi de les necessitats de transport i plantejament d'opcions
- pla de formació de les treballadores
- prospecció de necessitats comunitàries

2. Dinamització de la comunitat

A nivell de dinamització de la comunitat, cal diferenciar entre els diversos nivells de governança i de treball. Dins de l'equip operatiu del BRMCV s'aprofiten les reunions setmanals per anar fent trasllat del que passa al dia a dia i anar exposant reptes conjuntament. De cara a les reunions mensuals de grup motor s'intenta combinar un format de traspàs (menys participatiu) amb sessions de treball conjunt de cara a la definició d'estratègies per a la consecució d'objectius generals (establerts de forma conjunta).

Activitats i actes de caire més quotidià com l'enviament de butlletins electrònics i la dinamització de les xarxes socials també procuren fomentar aquest sentiment de comunitat.

Finalment, un cop l'any, es du a terme la Fira d'Intercanvi Comunitari en el marc del Festival Ravals, en què es posa a disposició de les entitats diferents materials que s'hagin rebut en donació i es procura generar un espai d'intercanvi en què cada entitat proposa algun tipus de retorn (dinamització de l'espai públic, cessió de recursos al BRMCV o proposta de banc del temps a la resta).

3. Avaluació i difusió de l'impacte

Per tal de poder fer un bon seguiment i avaluació de l'impacte del projecte, a més de realitzar memòries anuals i de publicar-ne els resultats més significatius a l'apartat <https://recursosmancomunats.org/el-banc-en-dades/> del web; mensualment es van recollint diferents indicadors d'activitat.

És interessant poder obtenir dades d'impacte segons territori, segons tipologia de material i poder recollir també els motius pels quals un servei o una cessió ha estat anul·lat. L'estudi d'aquestes dades ens permetrà analitzar el funcionament dels diferents eixos d'activitat i la posterior proposta de mesures de millora i reforç. Els indicadors són:

ACTIVITAT	Xarxa de reciclatge Cessió lliure / préstec Serveis - Districte Ciutat Vella Serveis - Línia Cultural Rambla Serveis -Ajuntament-Altres Serveis - entitats Ciutat Vella Serveis - entitats fora Ciutat Vella Total	SOL·LICITUDS NO COBERTES	Per cancel·lació activitat Per cancel·lació demanda Indisponibilitat del material Falta de material Pel cost Altres (explicar comentari) Total
PRÉSTECES	Raval Gòtic Casc Antic Barceloneta FORA DISTRICTE TOTAL	Serveis Privats (entitats i institucions)	Raval Gòtic Casc Antic Barceloneta FORA DISTRICTE TOTAL
Serveis Districte CIUTAT VELLA	Raval Gòtic Casc Antic Barceloneta TOTAL	XARXA REU-TILITZACIÓ	TOTAL núm. donacions Entitats receptores Raval Entitats receptores Gòtic Entitats receptores Casc Antic Entitats receptores Barceloneta
CAPTACIÓ NOUS MATERIALS	Recursos adquirits Cèdits - en magatzem Cèdits - en seu entitat TOTAL	FORMACIÓ	Joves Raval Joves Gòtic Joves Casc Antic Joves Barceloneta Joves altres TOTAL
CONTRACTACIONS	Aux. Serveis/hores Aux. Serveis/hores Aux. Serveis/hores Aux. Serveis/hores Aux. Serveis/hores Oficial serveis/hores Tècnic de so/hores Transportista/hores TOTAL	ENXARXAMENT	Núm. entitats Ciutat Vella ús material cessió lliure >1 vegada Núm. entitats Ciutat Vella contracte serveis > 1 vegada Núm. entitats Fora Ciutat Vella contracte serveis > 1 vegada Núm. Entitats de Ciutat Vella ús material BRMCV cessió lliure 1er cop Núm. entitats Ciutat Vella contracte serveis 1er cop Núm. entitats fora Ciutat Vella contracte serveis 1er cop Núm. participants a portes obertes
TWITTER	Núm. nous seguidors Núm. publicacions pròpies Núm. visites al perfil Núm. de vegades que ens han mencionat	INSTAGRAM	Núm. seguidors Núm. publicacions pròpies Núm. publicacions compartides Núm. de vegades que ens ha compartit
MAILING	Núm. d'entitats subscriptores Núm. de butlletins electrònics enviats Núm. d'altres comunicacions enviades Núm. d'aparicions en butlletins d'altres entitats		

ANNEXOS

- **Annex 1:** 1er document conceptualització
- **Annex 2:** Contracte Cessió Material
- **Annex 3:** Contracte donació material
- **Annex 4:** Protocol de cessió
- **Annex 5:** Protocol de serveis
- **Annex 6:** Fitxa entrades i sortides de material (magatzem)
- **Annex 7:** Document rebuda de material xarxa de reutilització.

BARCELONA
RECIRCULA